

B.A. Semester - 6 (CBCS) Examination

July-2025 (OLD COURSE)

SANSKRIT: P17 SANKHYA KARIKA(CORE - 17)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે કારિકાનો અનુવાદ કરી સમજાવો. (૧૪)
- Que-1 Translate and Explain of any two Karikas of the following. (14)
- (૧) અસદકરણાદુપાદાનગ્રહણાત્ સર્વસમ્ભવાભાવાત્ ।
શક્તસ્ય શક્યકરણાત્ કારણાભાવાત્ ચ સત્કાર્યમ્ ॥
- (૨) ત્રિગુણમવિવેકિ વિષયઃ સામાન્યમચેતનં પ્રસવધર્મિ ।
વ્યક્તં તથા પ્રધાનં તદ્વિપરીતસ્તથા ચ પુમાન્ ॥
- (૩) ભેદાનાં પરિમાણાત્ સમન્વયાત્ શક્તિતઃ પ્રવૃત્તેશ્ચ ।
કારણં કાર્યવિભાગાત્ અવિભાગાદ્વિશ્વરૂપસ્ય ॥
- (૪) રક્તસ્ય દર્શયિત્વા નિવર્તતે નર્તકી યથા નૃત્યાત્ ।
પુરુષસ્ય તથાહુત્માનં પ્રકાશ્ય વિનિવર્તતે પ્રકૃતેઃ ॥
- પ્રશ્ન-૨ સાંખ્યદર્શનનો ઉદભવ અને વિકાસ જણાવો. (૧૪)
- Que-2 Explain origin and development of Sankhya Philosophy. (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૨ સાંખ્ય શબ્દનો અર્થ સમજાવી સાંખ્ય દર્શનના પ્રમુખ સિદ્ધાંતો સમજાવો.
- Que-2 Explain the term 'સાંખ્ય' and discuss the main principles of 'સાંખ્યદર્શન' ।
- પ્રશ્ન-૩ સાંખ્યદર્શન મુજબ પ્રમાણ વિચાર સમજાવો. (૧૪)
- Que-3 Explain according to sankhya Philosophy. (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૩ સાંખ્યના મતે સર્ગરચના સમજાવો.
- Que-3 Explain સર્ગરચના according to sankhya.
- પ્રશ્ન-૪ સાંખ્ય અનુસાર પુરુષ અને પુરુષ બહુત્વ વિચારને વિગતે ચર્ચો. (૧૪)
- Que-4 Explain પુરુષ and પુરુષ બહુત્વ according to સાંખ્યદર્શન. (14)
- અથવા / OR
- પ્રશ્ન-૪ સાંખ્યદર્શન અનુસાર મોક્ષવિચાર વિશે વિસ્તૃત માહિતી આપો.
- Que-4 Give the detail Information about મોક્ષવિચાર (કેવલયમ) according to Sankhya.
- પ્રશ્ન-૫ નીચેનામાંથી કોઈપણ બે વિશે નોંધ લખો. (૧૪)
- Que-5 Write a short note on any two of the following. (14)
- (૧) પ્રકૃતિઃ ।
- (૨) ષોડશઃ તુ વિકારઃ ।
- (૩) ગુણત્રયમ્ ।
- (૪) અષ્ટ સિદ્ધયઃ ।
